

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 4Csp/40/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119436350
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2023:6119436350.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky sudcom Mgr. Jánom Pastirčíkom v spore žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenej: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XXX, o zaplatenie 3 000 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 3 000 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 000 € od 7.5.2019 až do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd priznáva žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou postúpenou z Okresného súdu Banská Bystrica (upomínacie konanie) tunajšiemu súdu dňa 20.8.2020 domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 3 000 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 000 € od 7.5.2019 do zaplatenia. V žalobe uviedla, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 6.5.2019, uzavretej medzi postupcom C. E., F., G. H. X, XXX XX E., I.: XX XXX XXX a žalobkyňou, postúpil postupca na žalobkyňu pohľadávku voči žalovanému. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 21.8.2015 zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy, a tak postupca podaním zo dňa 16.2.2017 oznámil žalovanému, že dňom 16.2.2017 vyhlásil celý úver za splatný. Pohľadávka žalobkyne predstavovala ku dňu postúpenia sumu 7 644,76 €, ktorá pozostávala z istiny vo výške 4 942,96 € a z riadneho úroku vo výške 2 701,80 € v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaný čerpal peňažné prostriedky v celkovej výške 5 000 € a uhradil peňažné prostriedky v celkovej výške 1 445,25 €. Žalovaná suma predstavuje 3 000 €, pričom pozostáva z neuhradenej istiny. Zároveň si žalobkyňa uplatnila aj úroky z omeškania odo dňa 7.5.2019, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

2. Žalovanému bola žaloba doručená postupom podľa § 116 ods. 2 C.s.p. K podanej žalobe sa nevyjadril.

3. Súd rozsudkom zo dňa 15.10.2021 č.k. 4Csp/40/2020-128 žalobu zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žaloba bola podaná dňa 15.11.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka. Súd preto ex offo skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané. V prejednávanej veci nebolo sporné, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutý spotrebiteľský úver riadne a včas, z ktorého dôvodu Poštová banka, a.s. v zmysle ustanovenia § 565 v spojení s ustanovením

§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka úver predčasne zosplatnila. V zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka môže veriteľ žiadať od spotrebiteľa zaplataenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. V danom prípade Poštová banka, a.s. vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru k 16.2.2017. Z uvedeného je zrejmé, že jedinou splátkou, pre nezaplataenie ktorej mohol byť úver k uvedenému dátumu zosplatnený, bola splátka splatná 20.10.2016, s ktorou sa žalovaný dostal do omeškania 21.10.2016, pričom trojmesačná lehota omeškania mu uplynula 23.1.2017 (21.1.2017 bola sobota). Práve splátka splatná 20.10.2016, bola teda splátkou, od splatnosti ktorej začala v danej veci v zmysle § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka plynúť zákonná trojročná premlčacia doba. Keďže dátum 20.10.2019 pripadol na nedeľu, posledným dňom premlčacej doby bol napokon až pondelok 21.10.2019. Žalobkyňa však podala žalobu (návrh na vydanie platobného rozkazu) na súde až 15.11.2019, teda zjavne po uplynutí premlčacej doby. Na základe vyššie uvedeného, s poukazom na účel navrhovanej zmeny Občianskeho zákonníka v súlade s ustanovením § 54a Občianskeho zákonníka, súd žalobu zamietol, nakoľko premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nie je možné v súdnom konaní priznať. I napriek tomu, že žalovaný mal úspech v celom rozsahu, súd mu nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

4. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobkyne uznesením z 31.1.2023 č.k. 6CoCsp/4/2022-185 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd s poukazom na závery vyplývajúce z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. 4Cdo/132/2021, 5Cdo/224/2021 a 7Cdo/268/2020 skonštatoval, že pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch začne premlčacia doba v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka plynúť v prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených troch mesiacov od omeškania uplynula tiež 15 dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvý krát (§ 101 Občianskeho zákonníka). Vychádzajúc z toho, odvolací súd dospel k záveru, že nie je možné považovať za správny právny názor súdu prvej inštancie, že v spotrebiteľských vzťahoch premlčacia doba celého zosplatneného dlhu plynie od zročnosti nesplnenej splátky, teda v prejednávacom prípade od 20.10.2016, kvôli ktorej veriteľ využil svoje právo žiadať predčasné zosplatnenie. Týmto momentom je najskôr deň 20.1.2017, resp. 23.1.2017. Možno teda spoľahlivo uzavrieť, že žalobkyňa, ktorá si uplatnila svoj nárok z úverovej zmluvy voči žalovanému podaním žaloby dňa 15.11.2019, urobila tak včas, nakoľko premlčacia doba v zmysle vyššie vysloveného právneho názoru uplynula až dňa 20.1.2020. Uvedené uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 19.4.2023.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 27.9.2023, na ktoré predvolal strany sporu. Žalobkyňa ani jej právny zástupca sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčast' ospravedlnili podaním doručeným súdu dňa 20.9.2023, v ktorom s poukazom na zásadu hospodárnosti konania žiadali, aby súd rozhodol v ich neprítomnosti. Žalovanému bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 13.9.2023 s použitím fikcie doručenia, svoju neprítomnosť na ňom však nijako neospravedlnil. Vychádzajúc z uvedeného, súd podľa § 180 druhej vety C.s.p. uznesením rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti strán sporu, vec prejednal a rozhodol.

6. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a zistil tento skutkový stav:

7. Dňa 21.8.2015 uzatvorili Poštová banka, a.s. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník zmluvu o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička, na základe ktorej Poštová banka, a.s. poskytla žalovanému úver vo výške 5 000 €, s dohodnutým úrokom 19,90 % ročne. Úver mal byť žalovaným splatený v 108 mesačných splátkach vo výške 100 € (s poisťným 105 €), keď prvá splátka bola splatná 20.9.2015, ďalšie splátky vždy k 20. dňu v mesiaci a termín konečnej splatnosti úveru bol 20.8.2024. RPMN úveru predstavovala 21,90 %, priemerná RPMN 11,01 % a celková čiastka, ktorú mal žalovaný na úver zaplatiť, bola 10 749,35 €. V bode 5.3 zmluvy sa strany dohodli, že právne vzťahy neupravené zmluvou o úvere sa riadia (okrem iného) aj Obchodnými podmienkami pre spotrebiteľské úvery, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere.

8. Podľa časti VI. bodu 6.8 Obchodných podmienok Poštovej banky, a.s pre spotrebiteľské úvery, ak je dlžník v omeškani s platením čo i len jednej splátky alebo jej časti, je banka (okrem iného) oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný. V prípade omeškania dlžníka s platením mesačných úhrad v zmysle

zmluvy o úvere je banka oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný, ak je dlžník v omeškaní viac ako tri mesiace so zaplatením splátky a banka upozornila dlžníka na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní.

9. Z listiny Aktuálny stav úveru k 20.5.2019 súd zistil, že žalovaný uhradil na úver do zosplatnenia úveru (do 16.2.2017) celkom sumu 1 375 €, z čoho bolo 257,04 € započítaných na istinu, 1 042,96 € na zmluvné úroky a 75 € na poplatky (poistné). Žalovaný sa dostal do omeškania so splátkou splatnou 20.10.2016, ktorú neuhradil v plnej výške. Po zosplatnení žalovaný uhradil na úver ešte sumu 400 €.

10. Listom zo dňa 20.1.2017 označeným ako „Upozornenie – Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“, Poštová banka, a.s. oznámila žalovanému, že riadne neuhradza svoje záväzky zo zmluvy o úvere, keďže je v omeškaní so splácaním splátok. Zároveň ho upozornila, že ak nedôjde k úhrade dlžných splátok, bude oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný. Zásielka bola C. E., F. dňa 15.2.2017 vrátená ako neprevzatá žalovaným v odbernej lehote.

11. Listom zo dňa 16.2.2017 označeným ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“ Poštová banka, a.s. vyhlásila úver k 16.2.2017 za predčasne splatný a zároveň vyzvala žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 5 197,34 €, pozostávajúcej z istiny 4 742,96 €, úrokov 399,63 €, poplatkov za upomienky 39,75 € a poistného 15 €.

12. Dňa 6.5.2019 uzavrela Poštová banka, a.s. ako postupca a žalobkyňa ako postupník zmluvu o postúpení pohľadávok č. I/2019, na základe ktorej Poštová banka, a.s. postúpila na žalobkyňu pohľadávky špecifikované v Prílohe č. 1, tvoriacej neoddeliteľnú súčasť tejto zmluvy. Z prílohy k predmetnej zmluve o postúpení pohľadávok je zrejmé, že predmetom postúpenia bola aj pohľadávka, ktorú si žalobkyňa uplatňuje voči žalovanému v tomto konaní. Listom zo dňa 27.5.2019 Poštová banka, a.s. oznámila žalovanému, že pohľadávka z predmetnej zmluvy o úvere bola s účinnosťou k 22.5.2019 postúpená na žalobkyňu.

13. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Podľa § 1 ods. 2 prvej vety zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa § 2 písm. a/, b/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 2 písm. d/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

19. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

21. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté, alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

23. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi Poštovou bankou, a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o úvere. Právny vzťah medzi stranami sporu založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ZoSÚ), keďže Poštová banka, a.s. pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri tom nekonal v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

24. V konaní bolo žalobkyňou tvrdené a preukázané, že žalovaný po poskytnutí úveru v sume 5 000 € úver riadne nesplácal. Poštová banka, a.s. preto dôvodne po predchádzajúcom písomnom upozornení v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka úver dňa 16.2.2017 zosplatnila. Následne bola predmetná pohľadávka voči žalovanému riadne postúpená na žalobkyňu. Z dokazovania vyplynulo, že žalovaný doposiaľ na úver zaplatil sumu 1 775 €. Vzhľadom na to, že žalobkyňa si v tomto konaní voči žalovanému uplatnila len sumu 3 000 € titulom neuhradenej istiny, teda sumu nižšiu ako je rozdiel medzi sumou poskytnutého úveru a výškou celkových úhrad žalovaného, súd jej sumu 3 000 € ako dôvodne uplatnenú priznal, bez toho, aby sa zaoberal tým, či zmluva o spotrebiteľskom úvere mala všetky náležitosti vyžadované § 9 ods. 1 a 2 ZoSÚ, t.j. prípadnou bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru.

25. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

26. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

27. Keďže žalovaný je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, žalobkyni vznikol nárok aj na úroky z omeškania. K prvému dňu omeškania žalovaného s plnením dlhu, t.j. k 17.2.2017 (dňu nasledujúcemu po zosplatnení úveru) bola výška úrokov z omeškania 5 % ročne. Súd viazaný petitom žaloby však priznal žalobkyni úroky z omeškania v tejto výške z dlžnej sumy 3 000 € až od ňou požadovaného dátumu, t.j. od 7.5.2019 do zaplatenia.

28. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Podľa § 396 ods. 3 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

31. Keďže žalobkyňa mala v konaní plný úspech, súd jej priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného aj odvolacieho) v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a/ sa týkajú procesných podmienok,

b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).